

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської обласної державної адміністрації
Миколаївська обласна бібліотека для дітей

КНИЖКОВІ

НОВИНКИ

Рідного краю

Інформаційний список

Випуск 14

Миколаїв
2026

Укладачка Людмила ШЕВЦОВА
Відповідальна за випуск Тетяна ЖАЙВОРОНОК

Книжкові новинки рідного краю : інформ. список літератури. Вип. 14
/ Миколаївська обл. б-ка для дітей ; уклад. Л. Г. Шевцова. – Миколаїв,
2026. – 13 с.

Інформаційний список літератури «Книжкові новинки рідного краю»
знайомить із продукцією миколаївських видавництв, а також видавництв
України, книги яких стосуються Миколаївщини. Видавнича продукція
надійшла до Миколаївської обласної бібліотеки для дітей із січня по
червень 2026 року.

Матеріал розміщений у таких розділах:

Історія і сьогодення Миколаївщини

Мистецтво

Літературознавство

Проза та поезія

Твори для маленьких читачів

Бібліографічні видання

У межах кожного розділу публікації подано в алфавітному порядку за
авторами або назвами.

Ознайомитися з книгами краєзнавчої тематики можна як у читальній
залі, так і на абонементі нашої бібліотеки. Є що почитати і маленьким, і
дорослим читачам.

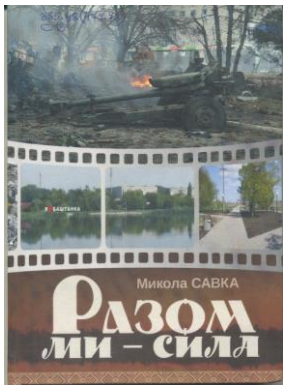
Історія і сьогодення Миколаївщини

Старков, Д. С. Історія фотографії в Миколаєві 1859 – 1918 / Д. С. Старков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 176 с. : фотогр.

Це перше комплексне дослідження становлення фотографії в Миколаєві в 1859 – 1918 роках. Спираючись на архівні матеріали, рідкісні світлини, газетні оголошення та свідчення нащадків фотографів, Дмитро Сергійович Старков реконструює історію міських фотоательє та біографії фотографів, що працювали в Миколаєві наприкінці XIX на початку XX століття. Більшість фотографій, опублікованих у цій книжці, походить з особистої колекції автора, якщо в підписах не зазначено інше. Книжка буде цікавою історикам, краєзнавцям, дослідникам фотографії та всім, хто прагне поглянути на Миколаїв крізь об'єктив минулого.

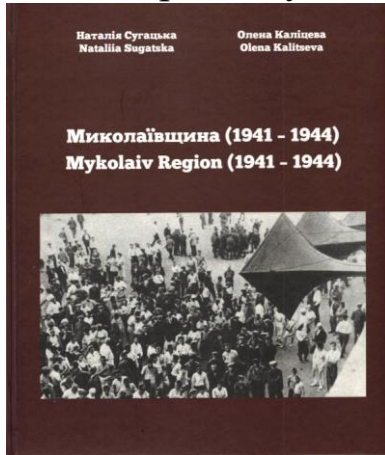
Савка, М. Б. Разом ми – сила: спогади про героїчну оборону Баштанщини: [зб. корот. розповідей] / М. Б. Савка. – Миколаїв : Іліон, 2024. – 140 с. : фотогр.

Це видання – перша спроба зібрати в одне ціле конкретні факти з тих подій, що відбувалися в Баштанському районі Миколаївської області під час повномасштабного воєнного вторгнення російської федерації на територію суверенної України. Книга містить короткі розповіді про тяжкі для краю часи, спогади воїнів, лікарів, освітян, представників місцевої влади, міжнародних організацій.

Збірка буде цікавою для всіх, хто небайдужий до свого краю, до своєї землі, до рідної неньки України.

Сугацька, Н. Миколаївщина (1941 – 1944) = Mykolaiv Region (1941 – 1944) / Н. Сугацька, О. Каліцева; перекл. англ. А. Василевич. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 80 с. : фотогр. – Текст парал. укр., англ.

В книзі висвітлено історію Миколаївщини в період німецько-румунського окупаційного режиму 1941 – 1944 рр. Розкрито трагічну долю мирного населення, остарбайтерів, військовополонених під час окупації краю. Автори акцентують увагу на геноциді проти євреїв і ромів. Видання призначене для науковців, які спеціалізуються в галузі вітчизняної історії, вчителів та учнів шкіл, широкого кола читачів.

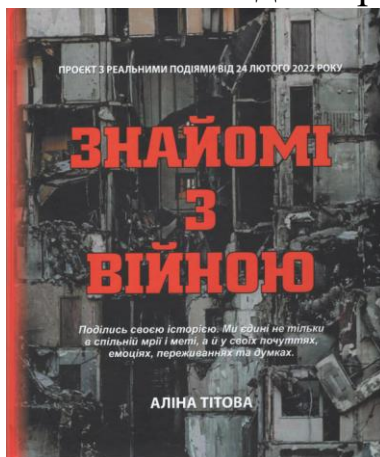
Тітова, А. Незламний та нескорені. Миколаїв – місто героїв / А. Тітова. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2025. – 424 с. : фотогр.

«Незламний та нескорені. Миколаїв – місто героїв» – це художньо-публіцистична документалістика міста часів повномасштабного вторгнення, яка втілена у текстах понад п'ятдесяти інтерв'ю: відвертих, ексклюзивних, емоційних і головне – правдивих. Назва обрана невипадково: вона цілковито підкреслює дух сталевого серця півдня України та характер його містян.

Це книга про особистість. Особистість багатогранну та унікальну. Це книга про Миколаїв. Про нашу новітню історію й ті подвиги, які здійснювали звичайні люди. І гортаючи її сторінки, ви вкотре переконаєтесь у тому, що Миколаїв – не просто місто-герой, а й місто Героїв.

Тітова, А. Знайомі з війною : проект з реальними подіями від 24 лютого 2022 року : [книга-сповідь] / А. Тітова ; ред. Т. І. Даниленко. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2023. – 340 с. : фотогр.

24 лютого 2022 року: повномасштабне вторгнення росії в Україну, яке принесло з собою кров, біль, руйнацію та смерть. Кожен українець став знайомий з війною: як той, хто пережив бомбардування рідного міста; як той, хто зазнав окупації; як волонтер; як вимушений переселенець; як той, хто втратив рідну людину у бою. І про всі страждання звичайних українців мають

пам'ятати наступні покоління та знати має увесь світ! «Знайомі з війною» саме про це. Це книга-сповідь із більш, ніж ста історіями реальних людей, яка закарбує російські злочини проти мирного населення України навічно і водночас чітко продемонструє наш непохитний дух, героїчне протистояння ворогу, силу, стійку віру, мужність та незламність.

Мистецтво

Комплекти листівок миколаївського художника-графіка Анатолія Крутікова

Анатолій Васильович Крутіков – миколаївець не в одному поколінні, художник із великої літери, який усе життя присвятив мистецтву. Художник-графік, колекціонер і справжній поціновувач старовини створив унікальні комплекти листівок, присвячених Миколаєву. Це серія графічних робіт, які відображають життя рідного міста. Миколаївці мають змогу милуватися графікою Майстра, в якій він оспівує знайомі вулички, вишукані старовинні будівлі. Видавництво Ірини Гудим випустило серії його графічних робіт, присвячених архітектурі міста.

Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека : у лініях і тінях [образотворчий матеріал] : набір листівок / уклад.: В. В. Агаркова, Б. С. Кошмал ; худож. А. В. Крутіков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 1 папка (16 листівок).

Комплект листівок підготовлений до 145-річчя Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки. До комплекту входить 16 листівок, на яких зображено екстер'єри та інтер'єри найбільшої й найстарішої книгозбірні Миколаєва. Ідея і тексти Вікторії Агаркової та Богдана Кошмала. Художник – Анатолій Крутіков.

Центральна міська бібліотека ім. М. Л. Кропивницького м. Миколаєва [образотворчий матеріал] : набір листівок / уклад. І. Е. Хоржевська; худож. А. В. Крутіков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2025. – 1 папка (16 листівок).

Комплект листівок підготовлено до 125-річчя Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького м. Миколаєва. До комплекту входять 16 листівок. Ідея – Інги Хоржевської. Художник – Анатолій Крутіков.

Анатолій Крутіков створив унікальний комплект листівок, присвячених бібліотеці. На них – знайомі кожному миколаївцю простори: центральний вхід,

фойє, каталог, читальний зал, літературний музей, відділ абонементу, центр сучасного читання МАРКО, навчальний простір «Від 1 до 100» і навіть літній читальний зал.

Богоявленськ : Анатолій Крутіков : в 17 малюнках [образотворчий матеріал] : [набір листівок] / передм. О. Торхов ; худож. А. В. Крутіков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 1 папка (17 листівок).

Миколаївський художник-графік Анатолій Крутіков створив цикл шедевральних графічних робіт, присвячених історичному минулому Богоявленська (нині Корабельний район) та його околиць. Богоявленськ – одна з історичних назв населеного пункту на березі Бузького лиману, на території сучасної України.

«Що стоїть за цими малюнками, за цими вивіреними і водночас скуйовдженими, невгамовними лініями? Що продовжує їх та зводить до купи? ЛЮБОВ... Саме так, великими літерами. Любов до цього невибагливого міста...

Як це він робить? Олівцева графіка, особливо після того, як схлинуло дитинство, і відступили монотонні шкільні уроки малювання, залишається долею обраних, а надбанням – одиниць. Здавалося б, все зрозуміло й просто – білий аркуш паперу та повільний олівець. Але далі що?.. Продовжувати своє. Лінію малюнка як лінію життя. І тоді білий аркуш стає чистим полем, яке потрібно не перейти, а заповнити цими лініями та собою. Знову і знову виростити навколо себе рукописне Місто...» – Олексій Торхов.

Миколаїв : людина з олівцем Анатолій Крутіков [образотворчий матеріал] : [набір листівок] : вип. 2 / передм. О. Торхов ; худож. А. В. Крутіков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 1 папка (18 листівок).

Анатолій Васильович Крутіков – відомий миколаївський художник-графік, краєзнавець та колекціонер. Його часто називають «людиною з олівцем» за відданість міським пейзажам та документалістиці архітектури.

«Коли він малює – скасовує мовлення та власну присутність. Лише монохромний монолог ліній. Лише кодовані штрихи. У німоті яких можна відчутти й навіть почути багато – шорсткі торкання черепашиника старих стін, звуки міста, флейту вивільги замість сирени

повітряної тривоги. Подяку та біль людини з олівцем...» – Олексій Торхов.

Миколаїв на кінчику олівця : Анатолій Крутіков [образотворчий матеріал] : набір листівок : вип. 3 / худож. А. В. Крутіков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 1 папка (20 листівок).

До комплекту входить 20 листівок – графічних робіт миколаївського художника Анатолія Крутікова. Митець відомий своїми деталізованими архітектурними пейзажами Миколаєва, у яких старовинні будівлі стають свідками та учасниками сучасного життя. Це унікальний урбаністичний літопис, де класична архітектура минулого органічно переплітається з динамічним пульсом сьогодення.

Художники Миколаєва : Анатолій Крутіков : 2022-2024 [образотворчий матеріал] : [набір листівок] / худож. А. В. Крутіков. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 1 папка (35 листівок).

До комплекту входить 35 листівок – графічних робіт художника Анатолія Крутікова із зображенням сучасного Миколаєва під час російсько-української війни.

* * *

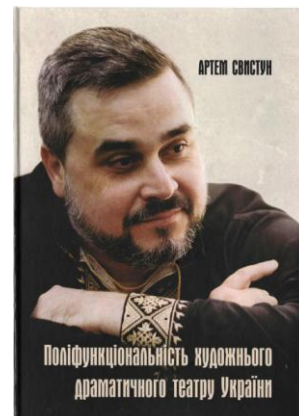
«Мистецтво крізь життя». Скульптура, живопис, графіка [образотворчий матеріал] : каталог персональної виставки заслуженої художниці України Інни Вікторівни Макушиної (до 85-річчя) / Миколаївський обласний художній музей ім. В. В. Верещагіна ; авт. вступ. ст. Г. І. Макушина. – Миколаїв : Іліон, 2026. – 90 с. : фотогр.; репрод.

Пропонуємо вашій увазі каталог персональної виставки заслуженої художниці України Інни Вікторівни Макушиної «Мистецтво крізь життя». Експозиція, що проходила в Миколаївському обласному художньому музеї ім. В. В. Верещагіна, присвячена пам'яті видатної авторки та приурочена до 85-річчя від дня її народження. У каталозі представлено репродукції скульптурного, живописного та графічного мистецтва.

Свистун; А. О. Поліфункціональність художнього драматичного театру України: Роздуми. Враження. Коментарі: інформаційно-публіцистичне видання / А. О. Свистун; за ред. В. Л. Мозгового. – Миколаїв: Іліон, 2026 – 186 с.

У книзі розкрита тема поліфункціональності сучасного українського театру на прикладі діяльності Миколаївського академічного художнього драматичного театру періоду 2017-2026 рр. під керівництвом директора – художнього керівника заслуженого діяча мистецтв України Свистуна Артема Олександровича.

Літературознавство

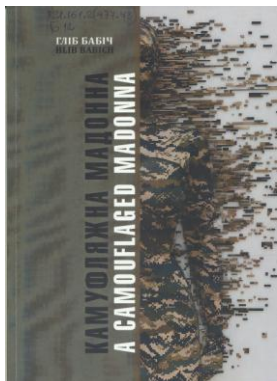
Богдан, С. ВІНГРАН: життя Миколи Вінграновського / С. Богдан. – Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2025. – 368 с.: іл. – (Серія «Постаті культури»).

Книжка «ВІНГРАН: життя Миколи Вінграновського» є першою повною і детальною біографією Миколи Вінграновського (1936-2004), відомого українського поета-шістдесятника, а також – прозаїка, режисера й актора, першого президента Українського ПЕН. Це документальний текст, базований на свідченнях родичів і друзів митця, на опублікованих спогадах про нього, на документах з українських архівних установ і музеїв: авторка намагається з'ясувати, що в біографії Вінграновського є міфом, а що – реальністю. Водночас тут подано авторський погляд на цю біографію, зроблено спробу завдяки методу біографічних закономірностей знайти й описати основний життєвий жест і перманентну життєву драму Вінграновського: дарування краси – і неприйняття цього дару, його відкидання. Також ідеться про ширший історико-культурний контекст: Україна доби СРСР і початку епохи незалежності. Призначена для широкого кола читачів.

Проза та поезія

Бабіч, Г. В. Камуфляжна мадонна = A Camouflaged Madonna : вибрані поезії : [зб. поезій укр.та англ. мовами] / Г. В. Бабіч ; пер. англ. С. Іщенко. – Миколаїв : Іліон, 2026. – 76 с. – Текст парал. укр., англ.

«Камуфляжна Мадонна» представляє Гліба Бабіча українськомовній та англійськомовній аудиторії у двомовній добірці його глибокозвучливих творів. У перекладі Світлани Іщенко ці насичені та потужні вірші, написані під час війни в Україні, що розпочалася у 2014 році та триває донині, виражають досвід безпосереднього учасника війни, який загинув, захищаючи свою Україну-Мадонну. Голос Гліба – воїна-героя, поета, автора пісень, добровольця та батька – викликає в нас цілу низку звужуваних емоцій, від безстрашності до рішучості, від крихкості до надії, і глибоко впливає на нас, коли він звертається до Бога, Мадонни-України, Тараса Шевченка, і своїх дружини та доньки. Ця книга є вікном у війну в Україні та в душу людини, яка опинилася в трагічному жахоті військового конфлікту.

Вітів, Р. Я Миколаїв. Ми з України. П'ятдесят днів війни : [роман] / Р. Вітів. – Миколаїв : Іліон, 2023. – 360 с. : іл.

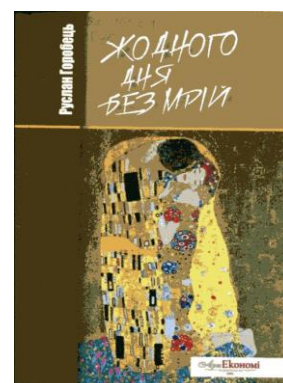

До вашої уваги роман, закінчення якого не лише більшості його героям, але й автору, ще не відоме. Єдине, про що можна сказати впевнено – кривавий бій світла проти темряви не може закінчитися перемогою чорних сил підлості, ненависті, підступності, погранням всіх цивілізаційних людських цінностей.

Миколаївці з перших годин нападу московської орди на Українську державу, вступили в бій з переважаючою в десятки разів ордою московських загарбників і не здали місто Миколаїв. Більше того, вони зуміли зірвати плани московської орди захопити місто Одесу і відразу відбити майже всі, зайняті ворогом, території Миколаївської області.

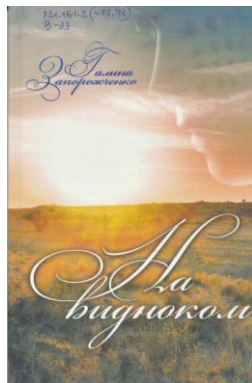
Горобець, Р. Жодного дня без Мрій : поезія / Р. Горобець. – 2-е вид., стер. – Київ : Арт Економі, 2018. – 160 с.

У ваших руках дебютна збірка віршів молодого автора з Миколаївщини, в якій він ділиться відчуттями, що переповнюють душі закоханих людей. «Жодного дня

без Мрій» – це океан пристрасті, в якому є тепла і холодна течії, безлюдні острови й айсберги, хвилі і штиль.

У книжці використано фрагменти картин Густава Клімта «Очікування – Дерево життя – Звершення», «Поцілунок» (обкладинка).

Запорожченко, Г. М. На видноколі : поетична збірка / Г. М. Запорожченко. – Миколаїв : Іліон, 2025. – 124 с.

Це дванадцята поетична збірка Галини Запорожченко, у якій поєднується пейзажна, патріотична, філософська та інтимна лірика. Вірші, написані в різні роки, об'єднує щирість вислову, тонке чуття природи й часу, а також глибокий зв'язок із реальністю сучасної України. Ця поезія – запрошення до щирої розмови. Вона для тих, хто бачить і відчуває, хто шукає світло, й знаходить його на власному видноколі.

Котляр, Ю. Миколаївський МІФ (містика, історія, фантастика) / Ю. Котляр. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 112 с.

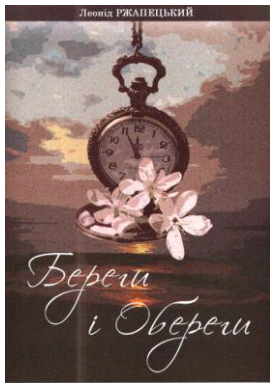

У книзі в художньо-документальній формі поєднуються історичні, містичні та фантастичні розповіді, що ґрунтуються на реальних подіях, міфах і легендах Миколаєва. Особливу увагу приділено сакральним місцям міста, де відбуваються драматичні події історичного та можливого минулого, відомим образам-персонажам, які об'єднують реальність із фантазією. Це своєрідне дослідження та історико-літературний експеримент.

Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією та альтернативним поглядом на минуле. Вона адресована тим, хто бажає зазирнути за завісу часу, хто відчуває, що історія – це не лише минуле, створене на основі джерел, а ще й відлуння забутих міфів, яке ми можемо знову почути, якщо навчимося слухати фантастичні розповіді.

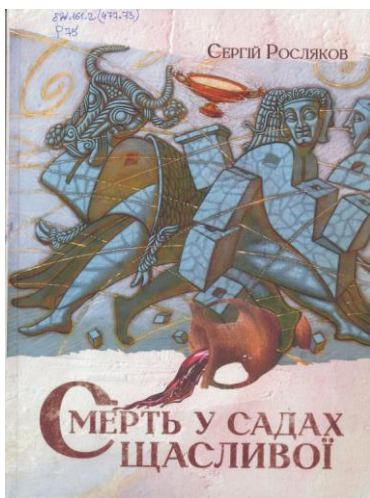
Могильницький, В. С. Краплинки життя : [збірка поезій укр. та рос. мовами] / В. С. Могильницький. – Миколаїв: СПД Румянцева Г. В., 2026. – 56 с.

Ржепецький, Л. А. Береги і обереги : нова книга поезій. Вибране 2024-2026 рр. / Л. А. Ржепецький. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2026. – 68 с.

«Береги і обереги» – це нова книга поезій письменника, педагога Леоніда Ржепецького. До збірки увійшли вірші написані поетом у 2024-2026 роках.

Росляков, С. М. Смерть у садах Щасливої : проза / С. М. Росляков ; худож.: В. Бахтов, С. Росляков ; ред., корек. Н. Пономарьова. – Миколаїв : Іліон, 2026. – 136 с. : іл.

Видання присвячене далекому минулому і майже сучасним подіям. В історичній повісті «Смерть у садах Щасливої» в художній формі викладена версія історії скіфського царя Скіла, який був вбитим власними підданими за те, що зрікся вірування батьків.

Два оповідання «Міна» та «Бурий будинок з темним цоколем» – це спроба автора в художній формі показати покоління людей, народжених після Другої світової війни ХХ століття в країні під назвою СРСР. Ці люди були особливо чуткими до соціальних негараздів та двомірності часу. Проте, в них було й багато світлого та людяного відношення один до одного. Співчуття до людини, яка знаходилась в лиху могло поєднуватись з неприхованим цинізмом. Видання проілюстровано роботами заслуженого художника України Володимира Бахтова, які присвячені античному світу та власними роботами автора книги. Книгу присвячено пам'яті Людмили Рослякової, дружини автора. Є портрет дружини роботи автора книги.

Сичов, О. Симфонія життя : поетичний зошит / О. Сичов. – Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим, 2026. – 36 с.

П'ята поетична збірка «Симфонія життя» Олександра Сичова – це поетичний зошит, народжений під час російсько-української війни 2014-2026 років, який розкриває внутрішній світ автора, торкається тонких струн життя в найскладніших сюжетах. Високими нотами оптимізму наповнене слово автора в кожному поетичному творі з надією на перемогу та мир. Два цикли

поезій збірки дозволяють зрозуміти духовний зміст і любов до життя автора, дають відчувати музикальність рими та глибину віри сучасного лірика.

Твори для маленьких читачів

Іванова, Р. П. Колисанка : вірші для дітей дошк. та мол. шк. віку / Р. П. Іванова ; худ. Стефанія Чаплигіна. – Миколаїв : Іліон, 2025. – 38 с. : іл.

Це світла й добра збірка віршів для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, яка знайомить маленьких читачів із красою природи, світом дитинства, теплом родинного затишку та щирими емоціями. «Колисанка» – це поезія, яка навчає помічати красу навколо, мріяти, радіти й пізнавати світ через добрі слова та образи.

Особливу атмосферу книги створюють неймовірно ніжні, яскраві та казкові ілюстрації Стефанії Чаплигіної. Кожна сторінка оживає завдяки барвистим образам сонечка, квітів, веселки, птахів і чарівних персонажів, які неодмінно привернуть увагу дітей та подарують їм радість і гарний настрій. Малюнки не лише доповнюють поетичні тексти, а й допомагають маленьким читачам краще відчувати настрій віршів, розвивають уяву, емоційність та любов до прекрасного.

Марущак, В. І. 5 казкових історій = 5 marchenhafte Geschichten : оповідки : білінгва українсько-німецькою = Geschichten : Eine zweisprachige Ausgabe Ukrainisch-Deutsch / В. І. Марущак ; худ. К. Лінк ; пер. В. Кляйн, Н. Плечистова. – Київ : Ліра-К, 2026. – 72 с. : іл. – Текст парал. укр., нім.

Миколаївська письменниця, журналістка, педагогиня та громадська діячка Віра Марущак подарувала дітворі казковий світ з позитивними і негативними героями. «5 казкових історій» – це щирі, теплі й захопливі історії про відважних і допитливих тваринок, які навчають доброти, сміливості, дружбі та взаємодопомозі. Пригоди героїв спонукають дітей мріяти, вигадувати свої власні історії та розвивати творче мислення. Особливо цінно, що оповідки видано у форматі українсько-німецької білінгви, що робить твір корисним для вивчення іноземної мови. Видання щедро ілюстроване яскравими малюнками, які роблять читання ще більш захопливим.

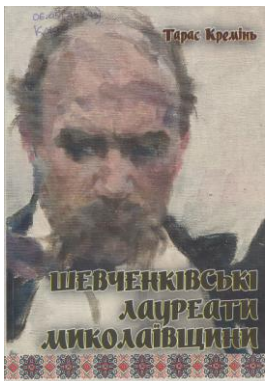
Марущак, В. І. Розповіді тітоньки казкарки / В. І. Марущак ; худ. К. Лінк. – Київ. Креативна агенція «Артіль». – 2024. – 60 с. : іл.

«Розповіді тітоньки казкарки» – це чарівний світ казок з позитивними і негативними героями який захоплює та дає змогу побути наодинці з собою. У цікавих історіях відображено захоплюючі події, створені уявою та досвідом письменниці. Для маленьких читайликів відкриваються справжні чарівні світи. «Розповіді тітоньки казкарки» звичайний україномовний текст дублюється для незрячих шрифтом Брайля (нанесено виразні рельєфні знаки), відкриваючи можливість читання для дітей із порушеннями зору. Це видання містить багато яскравих ілюстрацій, які супроводжуються детальними описами шрифтом Брайля. Через повну відсутність зору ці розповіді допоможуть дітям уявити собі зображене на малюнках цієї книжки.

Бібліографічні видання

Кремінь, Т. Д. Шевченківські лауреати Миколаївщини : біобібліогр. довід. / Т. Д. Кремінь. – Миколаїв : Іліон, 2026. – 216 с. : іл.

В науково-популярному виданні «Шевченківські лауреати Миколаївщини» – узагальнена біобібліографічна інформація про 25 видатних діячів культури, мистецтва, науки і техніки краю, архівні матеріали, церемоніальні промови, спогади сучасників, які висвітлюють маловідомі сторінки найвищої відзнаки країни. До того, тут вперше зібрані матеріали про 30 земляків – номінантів на державну премію, а також важливий історико-культурний і політичний контекст окремих нагород.

Видання буде цікаве вченим, письменникам, студентам, усім, хто цікавиться утвердженням гуманітарної сфери в Україні.